

Číslo: 9406-43584/2018/Jur/370650107

SPRÁVA O ENVIRONMENTÁLNEJ KONTROLE

č. 75/2018/Z

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Stále pracovisko Nitra, Odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „SIŽP“), ako príslušný odborný kontrolný orgán – orgán štátneho dozoru podľa § 9 ods. 1 písm. a) a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 32 ods. 1 písm. d) zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ“) vykonala environmentálnu kontrolu (ďalej len „kontrola“) podľa § 34 ods. 1 zákona o IPKZ vo väzbe na § 33 ods. 1 písm. f) a ods. 2 zákona o IPKZ z dôvodu uverejnenia rozhodnutia o záveroch o najlepších dostupných technikách. Počas kontroly a pri vypracovaní správy o kontrole sa postupovalo podľa zákona o IPKZ.

A. Kontrola

Typ kontroly:

§ 34 ods. 5 a 6 zákona o IPKZ – Bežná

Výsledok:

§ 11 ods. 2 písm. a) zákona o IPKZ

B. Orgán štátneho dozoru

Inšpektor: RNDr. Martin Jursa
Telefón: 037 656 06 33
Elektronická adresa: martin.jursa@sizp.sk

Číslo preukazu: 495

Inšpektor: Ing. Ľuboš Gál
Telefón: 037 656 06 31
Elektronická adresa: lubos.gal@sizp.sk

Číslo preukazu: 654

B.1. Prizvaná osoba

Organizácia: -
Adresa: -
Zástupca: -
Telefón: -
Elektronická adresa: -

Funkcia: -

C. Prevádzkovateľ

Názov podľa OR: **Poľnohospodárske družstvo Veľké Zálužie**
Adresa sídla: Hlavná 1, 951 35 Veľké Zálužie
IČO: 00 198 013
Kontrola oznámená: 08.10.2018 Spôsob: Telefonicky

Zástupca: Ing. Maroš Bédi
Funkcia: zootechnik
Telefón: 0911 966 985
Elektronická adresa: bedi@pdvz.sk

D. Prevádzka

Názov podľa IP: **PD Veľké Zálužie – výkrm brojlerov**
Adresa prevádzky: Hlavná 1, 951 35 Veľké Zálužie
Variabilný symbol: 370650107
Integrované povolenie: 5151-25342/37/2007/Gaj/370650107
Vydané: 8.8.2007
Právoplatné: 28.8.2007
Projektovaná kapacita: 54 000 ks brojlerových kurčiat v 2 halách
Kategória: 6.6. a) Intenzívny chov hydiny s miestom pre viac ako 40 000 ks hydiny

E. Časová os

Vykonávacie rozhodnutie Komisie (ďalej len „VRK“): 2017/302/EÚ z 15. februára 2017, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (ďalej len „BAT“) pre intenzívny chov hydiny alebo ošipovaných Komisie (ďalej len „VRK“):

Dátum zverejnenia: 15.2.2017
Dátum plnenia BAT: 15.2.2021
Predchádzajúce kontrolované obdobie: 26. 11. 2014 – 27. 9. 2017
Posledná kontrola: 27. 9. 2017 – 20. 11. 2017
Kontrolované obdobie: 21.11.2017 – 12.10.2018
Začatie kontroly: 12.10.2018
Prvé miestne zisťovanie: 12.10.2018
Vypracovanie správy: 11.12.2018
Doručenie správy: Deň prevzatia doporučenej zásielky s doručenkou

F. Vykonané úkony

Fotodokumentácia: Nie Počet snímok: -
Videodokumentácia: Nie
Odňatie prvopisov: Nie
Odobraté vzorky: Nie
Meranie emisií: Nie
Iné: -

G. Zameranie kontroly – opis

Kontrola bola zameraná na zisťovanie, či nedošlo k zmene okolností, ktoré môžu viesť k zmene integrovaného povolenia z dôvodu uverejnenia právne záväzného aktu Európskej únie o záveroch o najlepších dostupných technikách – VRK.

H. Stav prevádzky v čase miestneho zisťovania – opis

Prevádzka je zameraná na výkrm a chov brojlerových kurčiat od štádia naskladnenia jednodňových kurčiat až po vyskladnenie brojlerov po dosiahnutí porážkovej hmotnosti. Miestna obhliadka v prevádzke bola vykonaná na dňa 12. 10. 2018. V čase kontroly spojenej s miestnou obhliadkou sa v prevádzke nevykonávala činnosť – chov brojlerových kurčiat, obidve chovné haly boli vyskladnené a prebiehalo umývanie a čistenie hál. Posledné naskladnenie brojlerov sa uskutočnilo dňa 24. 08. 2018 v počte 43 000 ks brojlerových kurčiat.

I. Použité podklady

1. VRK č. 2017/302/EÚ z 15. februára 2017, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o BAT pre intenzívny chov hydiny alebo ošípaných.
2. Integrované povolenie pre prevádzku.
3. Interné smernice a predpisy prevádzkovateľa – plán školenia zamestnancov, údržby a opráv, technologický postup chovu, pracovný poriadok, požiarneho poriadok.
4. Prevádzková evidencia – evidencia chovných turnusov, počet naskladnených brojlerov, uhynutých zvierat, vyskladnených brojlerov, spotreba vody, nafty, elektrickej energie, krmiva, zemného plynu.
5. Záznamy o absolvovaní školení zamestnancami prevádzky.
6. Údaje o súhrnných emisiách a poplatkoch na tlačivách Národného emisného informačného systému (ďalej len „NEIS“).
7. Skúšky tesnosti nádrží – žúmp v prevádzke.
8. Zloženie používaných krmných zmesí (BR 1, BR 2, BR 3 a B 4).
9. Halové karty pre jednotlivé chovné haly.
10. Záručný list k vodomeru č. 1711003072 zo dňa 30. 05. 2017.
11. Skúšky tesnosti nádrží – žúmp v prevádzke.
12. Rozhodnutie SIŽP č. 3061/OIOVNR/2006-Do zo dňa 17. 07. 2006 o schválení havarijného plánu.
13. Plán preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku znečisťujúcich látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku, vypracovaný dňa 14. 11. 2005.
14. Súbor technicko-prevádzkových parametrov a technicko-organizačných opatrení na zabezpečenie ochrany ovzdušia pri prevádzke veľkého zdroja znečisťovania ovzdušia, vypracovaný v roku 2015 a evidovaný ako STPPaTOO č. 1/2005.
15. Zmluva na odvoz kadáverov uzatvorená so spoločnosťou Asanácia s.r.o. Žilina.
16. Zmluva na dezinfekciu, desinsekciu a deratizáciu objektov prevádzky uzatvorená so spoločnosťou SYNCHEM – Igor Synak.

J. Kontrolné zistenia

1. BAT 1: *V rámci úsilia o zlepšenie celkového environmentálneho správania fariem majú najlepšie dostupné techniky slúžiť na zavedenie a dodržiavanie systému environmentálneho riadenia.*

Zistený stav BAT 1 nie je uplatňovaný.

Opis **Áno**

Pre prevádzky, ktoré odpovedajú kategórii mikropodnik (t.j. menej ako 10 zamestnancov) a ročný obrat do 2 mil. EUR sa aplikovateľnosť BAT v oblasti EMS nevyhodnocuje z dôvodu vysokých nákladov na zavedenie EMS. Aj keď v rámci prevádzky nie je zavedený systém environmentálneho riadenia podľa normy ISO 14 001 alebo EMAS, prevádzkovateľ má vypracovaný interný systém environmentálneho správania a riadenia vykonávanej činnosti v prevádzke. Prevádzkovateľ má vypracovaný systém riadenia internej a externej dokumentácie. Zamestnanci sú pravidelne pri nástupe vyškolení – prevádzkovateľ má vypracovaný plán vstupných a periodických školení v zmysle požiadaviek vyplývajúcich z legislatívnych predpisov. Zamestnanci pri plnení pracovných úloh postupujú podľa vypracovaných metodických postupov podľa vykonávanej činnosti a pracovnej náplni. Prevádzkovateľ v rámci úsilia o zlepšenie celkového environmentálneho správania vykonáva niektoré z činností uvedených v BAT-e 1 v bode č. 1., 2. a č. 3., ako aj uplatňuje postupy uvedené v bode č. 4. písm. a) až i), v bode č. 5. písm. b) a c) a v bode č. 6, ktoré umožňujú analýzu, kontrolu a znižovanie negatívnych environmentálnych vplyvov jednotlivých činností vykonávaných v prevádzke, ako aj riadiť prevádzku s väčšou efektívnosťou a kontrolou. Prevádzkovateľ má uzatvorenú zmluvu s externými spoločnosťami z oblasti životného prostredia, požiarnej ochrany, veterinárnej starostlivosti, deratizácie, dezinfekcie a desinsekcie objektov prevádzky, verejného zdravotníctva a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, vypracúva interné smernice a pokyny riadenia činností v prevádzke pre zamestnancov a plní povinnosti vyplývajúce z príslušnej domácej a európskej legislatívy.

2. BAT 2: *Na prechádzanie alebo obmedzenie vplyvu na životné prostredie a celkové zlepšenie výkonu sa v rámci BAT majú používať všetky tieto techniky a) správne umiestnenie prevádzky a priestorové usporiadanie b) vzdelávanie a školenie pracovníkov c) príprava núdzového plánu na riešenie neočakávaných emisií a incidentov d) pravidelná kontrola, oprava údržba konštrukcií a zariadení e) skladovanie uhynutých zvierat spôsobom, ktorým sa predchádza emisiám alebo ktorým sa emisie znižujú.*

Zistený stav BAT 2 je uplatňovaný

Opis **Áno**

Techniku uvedenú v BAT 2 písm. a) nie je možné uplatniť, vzhľadom k tomu, že sa jedná o jestvujúcu prevádzku. Ostatné techniky uvedené v písm. b) - e) sú v prevádzke uplatňované. Pracovníci sú pravidelne preškoľovaní a systematicky vzdelávaní z oblasti chovu hospodárskych zvierat, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, protipožiarnych opatrení a postupov v prípade výskytu havarijných situácií. V prípade neočakávaných udalostí pri prevádzke veľkého zdroja znečisťovania ovzdušia má prevádzkovateľ vypracovaný súbor technicko-prevádzkových parametrov a technicko-organizačných opatrení na zabezpečenie ochrany ovzdušia pri prevádzke veľkého zdroja znečisťovania ovzdušia, vypracovaný

v roku 2015 a evidovaný ako STPPaTOO č. 1/2005. Taktiež má prevádzkovateľ má vypracovaný Plán preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku znečisťujúcich látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku (ďalej len „havarijný plán“) zo dňa 14. 11. 2005 a schválený rozhodnutím č. 3061/OIOVNR/2006-Do zo dňa 17. 07. 2006 Slovenskou inšpekciou životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Stále pracovisko Nitra, Odbor inšpekcie ochrany vôd, v ktorom sú zaznačené miesta odvodňovacích systémov, nádrže na skladovanie znečisťujúcich látok, ako aj miesta odberu vody pre účely farmy. Skladovanie uhynutých zvierat je zabezpečené v plastových uzatvárateľných boxoch a následne v uzamykateľnom kafilérnom boxe. Odvoz kadáverov je zabezpečený na základe zmluvy s externou oprávnenou organizáciou – spoločnosťou Asanácia s.r.o., Žilina. Prevádzkovateľ vedie záznamy o kontrole, oprave a údržbe zariadení v prevádzkovej evidencii. Poruchy v rámci chovných hál sú zaznamenávané v halových kartách a následné opravy alebo výmeny zariadení sú riešené oprávnenými osobami. Všetky zariadenia sú prevádzkované v zmysle prevádzkových predpisov a interných smerníc. Kontrola technologických zariadení v prevádzke, ako aj chovných zvierat sa vykonáva v denných intervaloch zamestnancami prevádzkovateľa. Na nádržkách na znečisťujúce látky sú pravidelne vykonávané skúšky tesnosti nádrží oprávnenou osobou – spoločnosťou ROPES, s.r.o., Humenné s certifikátom na nedeštruktívne skúšanie. Prevádzkovateľ pravidelne organizuje systém vstupných školení pre nových zamestnancov a opakované školenia pre jestvujúcich zamestnancov na farme z požiadaviek vyplývajúcich z podmienok integrovaného povolenia, všeobecne záväzných a platných právnych predpisov na základe zmluvy s externou spoločnosťou EKO-DU – Ing. Pavel Daňo (životné prostredie), oprávnenými osobami – Ing. Dubay (bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci), pán Morvay (požiarna ochrana) a v oblasti veterinárnej starostlivosti zmluvným veterinárom MVDr. Kalusom. Všetky techniky BAT sú zahrnuté aj v podmienkach integrovaného povolenia a kontrolované Inšpekciou pri periodických kontrolách. Prevádzkovateľ má uzatvorenú zmluvu na dezinfekciu, dezinsekciiu a deratizáciu priestorov farmy s externou oprávnenou spoločnosťou – Igor Synak SYNCHEM. Samotné čistenie a umývanie chovných priestorov po vyskladnení vykonávajú zamestnanci prevádzkovateľa na základe technologického postupu. Následne je vykonávaná dezinfekcia chovných priestorov a technologických zariadení v halách zamestnancami externej spoločnosti SYNCHEM. O vykonaných úkonoch a používaných dezinfekčných prostriedkoch v prevádzke sa vedú záznamy v prevádzkovej evidencii. Prevádzkovateľ má v prípade neštandardných situácií (výpadok elektrickej energie, vetrania, poruchy v riadiacej jednotke) zabezpečené informovanie zodpovedných zamestnancov formou SMS správy.

3. BAT 3: *S cieľom znížiť celkové množstvo vylúčeného dusíka, a tým aj emisie amoniaku, pri zachovaní nutričných potrieb zvierat, sa majú v rámci BAT používať také zloženie krmiva a nutričná stratégia, ktoré zahŕňajú niektorú z týchto techník alebo ich kombináciu.*
- a) *Zníženie celkového obsahu proteínu prostredníctvom krmiva a vyváženým obsahom dusíka na základe energetických potrieb a stráviteľných aminokyselín*
 - b) *Viacfázové kŕmenie so zložením krmiva prispôbeným špecifickým požiadavkám produkčného obdobia*
 - c) *Pridanie kontrolovaných množstiev esenciálnych aminokyselín do krmiva s nízkym celkovým obsahom proteínu*

d) Použitie povolených kŕmnych doplnkových látok, ktoré znižujú celkové množstvo vylúčeného dusíka

Tabuľka 1.1.

Celkové množstvo vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT

Parameter	Kategória zvierat	Celkové množstvo vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT ^{(1) (2)} (počet kg vylúčeného N na miesto pre zviera a rok)
Celkové množstvo vylúčeného dusíka vyjadrené ako N.	Odstavčatá	1,5 - 4,0
	Ošipané na výkrm	7,0 - 13,0
	Prasnice (vrátane ciciakov)	17,0 - 30,0
	Nosnice	0,4 - 0,8
	Brojlery	0,2 - 0,6
	Kačice	0,4 - 0,8
	Morky	1,0-2,3 ⁽³⁾

⁽¹⁾ Dolnú hranicu intervalu je možné dosiahnuť pomocou kombinácie techník.

⁽²⁾ Celkové množstvo vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT sa pri žiadnom druhu hydiny nevzťahuje na mládky ani na plemenné zvieratá.

⁽³⁾ Horná hranica intervalu sa vzťahuje na chov moriakov.

Súvisiace monitorovanie je uvedené v položke BAT 24. Úrovně celkového množstva vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT nemusia byť uplatniteľné pri ekologickej živočíšnej výrobe a chove druhov hydiny, ktoré neboli uvedené vyššie.

Zistený stav BAT 3 je uplatňovaný

Opis **Áno**

Kontrolou bolo zistené, že používané kŕmne zmesi sú certifikované a skladbou spĺňajú zásady správnej poľnohospodárskej praxe. Dodávateľom kŕmnych zmesí pre prevádzku je spoločnosť De Heus a.s., Bučovice, Česká republika, ktorá je certifikovanou výrobňou kŕmnych zmesí a má pridelené identifikačné číslo výroby a CZ 800207-01. Zloženie krmiva je prispôbené požiadavkám kondície chovaných zvierat, veku a váhy zvierat a jednotlivým štádiám chovu. Prevádzkovateľ využíva fázové kŕmenie brojlerov v závislosti od ich veku, kŕmne zmesi sú zložením prispôbené výživovým požiadavkám počas rastu brojlerov, čím sa dosahuje lepšie využitie dodávaných živín a znižuje sa množstvo nevyužitých látok vylučovaných v truse. Taktiež sa v krmive nachádzajú enzymatické prípravky endo-1,4-beta-xylanáza a 6-fytáza, ktoré umožňujú lepšiu stráviteľnosť prijatých živín a zníženie celkového množstva emisií

vylúčeného amoniaku. Dodržiavaním uvedeného postupu (správnej stratégie kŕmenia) prevádzkovateľ plní zásady správnej poľnohospodárskej praxe o. i. opatrenia na obmedzovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat uvedených v Prílohe č. 7, kap. F, bod č. 9.2.1 Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov. S uplatňovaním stratégie kŕmenia uvádzanej v BAT-e 3 súvisí celkové množstvo vylúčeného dusíka, ktoré je uvedené v tabuľke 1.1.

Prevádzkovateľ predložil vlastný odhad celkového množstva vylúčeného dusíka pre jedno zviera za a rok na základe využitia údajov o množstve vyprodukovaného hnoja, počtu chovaných zvierat a priemernej hodnoty obsahu dusíka v maštaľnom hnoji hydiny uvedeného v Prílohe č. 5 k zákonu č. 136/2000 Z.z. o hnojivách v znení neskorších predpisov. Prevádzkovateľ však nevykonával analýzu množstva vylúčeného dusíka spôsobom uvádzaným v BAT 24 a nepoužil niektorú z techník uvádzaných v časti 4.9.1., ktorý obsahuje opis techník hodnotenia vylučovania dusíka a fosforu.

V integrovanom povolení nie sú určené podmienky ohľadom stanovenia celkového množstva dusíka vylúčeného v hnoji brojlerov, tak ako je to uvádzané v tabuľke 1.1 v BAT 3.

4. **BAT 4:** *S cieľom znížiť celkové množstvo vylúčeného fosforu pri zachovaní nutričných potrieb zvierat sa majú v rámci BAT používať také zloženie krmiva a nutričná stratégia, ktoré zahŕňajú niektorú z týchto techník alebo ich kombináciu.*

- Viacfázové kŕmenie so zložením krmiva prispôbeným špecifickým požiadavkám produkčného obdobia*
- Použitie povolených kŕmnych doplnkových látok, ktoré znižujú celkové množstvo vylúčeného fosforu (napr. fytáza)*
- Používanie vysokostrávitelných anorganických fosfátov na čiastočné nahradenie konvenčných zdrojov fosforu v krmive*

Tabuľka 1.2. Celkové množstvo vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT

Parameter	Kategória zvierat	Celkové množstvo vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT ^{(1) (2)} (počet kg vylúčeného P₂O₅ na miesto pre zviera a rok)
Celkové množstvo vylúčeného fosforu vyjadrené ako P ₂ O ₅ .	Odstavčatá	1,2 - 2,2
	Ošipané na výkrm	3,5 - 5,4
	Prasnice (vrátane ciciakov)	9,0 - 15,0
	Nosnice	0,10 - 0,45
	Brojlery	0,05 - 0,25

	Morky	0,15 - 1,0
--	-------	------------

⁽¹⁾ Dolnú hranicu intervalu je možné dosiahnuť pomocou kombinácie techník.

⁽²⁾ Celkové množstvo vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT sa pri žiadnom druhu hydiny nevzťahuje na mládky ani na plemenné zvieratá.

Súvisiace monitorovanie je uvedené v položke BAT 24. Úrovně celkového množstva vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT nemusia byť uplatniteľné pri ekologickej živočíšnej výrobe a chove druhov hydiny, ktoré neboli uvedené vyššie.

Zistený stav BAT 4 je uplatňovaný
Opis **Áno**

Prevádzkovateľ využíva fázové kŕmenie brojlerov v závislosti od ich veku, kŕmne zmesi (BR 1, BR 2, BR3 a BR 4) sú zložením prispôsobené výživovým požiadavkám počas rastu brojlerov, čím sa dosahuje lepšie využitie dodávaných živín a znižuje sa množstvo nevyužitých látok vylučovaných v truse. Taktiež sa v krmive nachádzajú enzymatické prípravky endo-1,4-beta-xylanáza a 6-fytáza, ktoré umožňujú lepšiu stráviteľnosť prijatých živín v potrave, čím sa znižuje množstvo nespotrebovaných živín a vylučovaných v truse.

Prevádzkovateľ predložil vlastný odhad celkového množstva vylúčeného fosforu pre jedno zviera za a rok na základe využitia údajov o množstve vyprodukovaného hnoja, počtu chovaných zvierat a priemernej hodnoty obsahu fosforu v maštal'nom hnoji hydiny uvedeného v Prílohe č. 5 k zákonu č. 136/2000 Z.z. o hnojivách v znení neskorších predpisov. Prevádzkovateľ však nevykonával analýzu množstva vylúčeného fosforu spôsobom uvádzaným v BAT 24 a nepoužil niektorú z techník uvádzaných v oddiele 4.9.1., ktorý obsahuje opis techník hodnotenia vylučovania dusíka a fosforu.

V integrovanom povolení nie sú určené podmienky ohľadom stanovenia celkového množstva fosforu vylúčeného v hnoji brojlerov, tak ako je to uvádzané v tabuľke 1.2 v BAT 4 .

5. BAT 5: Na efektívne využívanie vody sa v rámci BAT má používať kombinácia týchto techník uvedených v písm. a/ až f/:

- Vedenie záznamov o využívaní vody.
- Vyhľadávanie a odstraňovanie únikov vody.
- Používanie vysokotlakových čističov na čistenie priestorov na ustajnenie zvierat a zariadení.
- Výber a použitie vhodných zariadení (napr. kvapkové napájačky).
- Overenie a (v prípade potreby) pravidelná úprava kalibrácie zariadení na napájanie pitnou vodou.
- Opätovné použitie nekontaminovanej dažďovej vody ako vody na čistenie.

Zistený stav BAT 5 je uplatňovaný
Opis **Áno**

Prevádzkovateľ uplatňuje v prevádzke techniky uvádzané v písmenách a) až e). Zamestnanci v denných intervaloch vykonávajú odpočet spotrebovanej vody na farme z vodomeru.

Paralelne každá hala má svoj vlastný vodomér. O odberoch vody v rámci prevádzky sa vedie evidencia v elektronickej podobe. Na odber vody sa používa vodomery, ktorý je overený a zapečatený. Kalibrácia a overenie vodomera sa vykonala podľa zákona o metrológii v platnom znení. Prevádzkovateľ predložil záručný list a kalibráciu k používanému vodomeru s výrobným číslom 1711003072, ktorý bol namontovaný dňa 30. 05. 2017. V prípade zaznamenania príliš vysokého alebo nízkeho odberu vody oproti priemerným hodnotám dochádza k zisťovaniu príčin neštandardných stavov. Zamestnanci farmy denne kontrolujú technologické zariadenia, mimo iné aj napájanie pitnou vodou v prevádzke a v prípade výskytu úniku vody nahlasuje zamestnanec poruchu zodpovednej osobe. Na napájanie brojlerov sa používajú níplové napájačky, ktoré umožňujú využitie vody zvieratami ad libidum s dávkovaním vody podľa požiadaviek hydiny. Po vyskladnení chovných hál sa na čistenie chovných priestorov a zariadení používajú vysokotlakové čističe VAP, čím sa dosahuje úspora spotrebovanej vody. Zároveň prevádzkovateľ po vyskladnení vykonáva kontrolu a údržbu technologických zariadení, vrátane napájania.

6. BAT 6: *S cieľom znížiť tvorbu odpadovej vody sa má v rámci BAT používať kombinácia techník uvedených v písm. a/ až c/.*
- a) *Udržiavanie čo najmenšieho rozsahu znečistených plôch výbehu.*
 - b) *Minimalizovanie použitia vody.*
 - c) *Oddelenie nekontaminovanej dažďovej vody od tokov odpadovej vody, ktorá vyžaduje spracovanie.*

Zistený stav BAT 6 je uplatňovaný

Opis **Áno**

V chove brojlerov v prevádzke sa nepoužíva voľný výbeh zvierat, preto sa technika uvedená v písmene a) BAT neuplatňuje. Prevádzkovateľ uplatňuje v prevádzke techniky uvádzané v písmenách b) a c). Minimalizácia spotreby vody je zabezpečená uplatnením techník uvedených v BAT 5. Odpadové vody v prevádzke vznikajú pri oplachovaní chovných priestorov a zariadení v rámci čistenia hál po vyskladnení. Oplachové vody sú akumulované v samostatných nádržiach – žumpách, na ktorých sa vykonávajú skúšky tesnosti v intervale určenom podľa podmienok uvedených v platnom integrovanom povolení. Vznikajúce dažďové vody sú odvádzané do terénu.

7. BAT 7: *S cieľom znížiť emisie do vody z odpadových vôd sa má v rámci BAT používať niektorá z techník uvedených v písm. a/ až c/alebo ich kombinácia.*
- a) *Odvádzanie odpadovej vody do vyhradenej nádoby alebo skládky kalov.*
 - b) *Úprava odpadovej vody.*
 - c) *Aplikácia odpadovej vody na pôdu napr. pomocou zavlažovacieho systému v podobe postrekovača, pojazdného zavlažovacieho zariadenia, cisterny alebo hadicového aplikátora.*

Zistený stav BAT 7 je uplatňovaný

Opis **Áno**

Prevádzkovateľ uplatňuje v prevádzke techniku uvádzanú v písmene a) – odpadové vody sú odvádzané do 2 samostatných nádrží – žump o objeme 101 m³ a 148 m³, určených

pre jednotlivé chovné haly. Splaškové vody z administratívy sú odvádzané samostatne do žumpy o objeme 3 m³.

8. BAT 8: *Na efektívne využívanie energie na farme sa v rámci BAT má používať kombinácia techník uvedených v písm. a/ až h/.*
- a) *Systémy vykurovania/chladenia a ventilácie s vysokou účinnosťou.*
 - b) *Optimalizácia systémov vykurovania/chladenia a ventilácie, ako aj riadenia, najmä tam, kde sa využívajú systémy na čistenie vzduchu.*
 - c) *Izolácia stien, podláh a/alebo stropov priestorov na ustajnenie zvierat.*
 - d) *Použitie energeticky účinného osvetlenia.*
 - e) - h) - *nie je zavedené.*

Zistený stav BAT 8 je uplatňovaný

Opis **Áno**

Prevádzkovateľ uplatňuje v prevádzke techniky uvádzané v písmenách a) až d). V prevádzke sa nachádzajú automatické riadiace jednotky, ktoré sú umiestnené v každej hale a tieto nastavujú hodnoty vykurovania, resp. chladenia podľa požiadaviek rastových fáz brojlerov, ako aj v závislosti od vonkajších klimatických podmienok. Tým sa zabezpečuje efektívne využívanie energie a zabráňuje sa jej plytvaniu. Vetrание je zabezpečené núteným podtlakovým vetraním. Po obvode haly sú umiestnené odsávacie ventilátory systému MULTIFAN 8 ks ventilátorov s výkonom 9 000 m³/h a 9 ks ventilátorov s výkonom 43 000 m³/h. Okrem vetrания je v halách zabezpečené a vykurovanie v zimných mesiacoch teplovodnými agregátmi Lersen typ Aquamax AQ 32 ich tepelný príkon je 31,5 kW v počte 8 ks na každú halu. Chladenie vzduchu v halách v letných mesiacoch je zabezpečené systémom Lubing. Taktiež sa v rámci chovných hál nachádzajú izolácie stropov minerálnou vatou a prípadných nežiadúcich otvorov ošetrené pomocou PUR peny, na lepšie zateplenie chovných priestorov, respektíve v prípade potreby chladenie efektívnejšie využitie ventilačných systémov vytváraním podtlaku nasávaného vzduchu. Na osvetlenie hál sa používajú nízkoenergetické žiarivkové svietidlá.

Techniky uvedené v písm. e) až h) – prevádzkovateľ neuplatňuje, keďže ich zavedenie v prevádzke si vyžaduje ekonomicky neudržateľné prevádzkové náklady.

9. BAT 9: *S cieľom zabrániť vzniku emisií hluku alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa v rámci BAT má vytvoriť a realizovať plán na riadenie hluku, ktorý je súčasťou systému environmentálneho riadenia (pozri položku BAT 1) a ktorý zahŕňa ...*

Zistený stav BAT 9 nie je uplatňovaný

Opis **Áno**

V prevádzke a jej okolí do času vykonania kontroly nebolo preukázané obťažovanie hlukom u „citlivých receptorov“. BAT 9 sa v danom prípade neuplatňuje.

10. BAT 10: *S cieľom zabrániť vzniku emisií hluku alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa v rámci BAT má použiť niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia uvádzaných v písm. a) až f) tohto BAT vo VRK.*

Zistený stav BAT 10 je uplatňovaný
Opis **Áno**

S cieľom zabrániť vzniku emisií hluku je v prevádzke uplatňovaná kombinácia techník uvádzaných v písm. b) – vhodné umiestnenie zariadení spôsobujúcich hluk (vo vnútri hál), v písm. c) – prevádzkové opatrenia (napr. zatváranie dverí a hlavných priechodov v budove, najmä v čase kŕmenia; prevádzkovanie dopravníkov a špirálových podávačov úplne naplnených krmivom; minimalizovanie vonkajších zhŕňaných plôch, aby sa obmedzil hluk zhŕňacích mechanizmov) a v písm. d) – používaním ventilátorov s vysokou efektívnosťou.

11. BAT 11: *Na zníženie emisií prachu z jednotlivých budov pre zvieratá sa má v rámci BAT má použiť niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia uvádzaných v písm. a) až c) tohto BAT vo VRK.*

Zistený stav BAT 11 je uplatňovaný
Opis **Áno**

Prevádzkovateľ uplatňuje v prevádzke kombináciu techník uvedených v nasledovných písmenách BAT 11:

- písm. a) 1. použitím dlhšej podstielky a 2. ručným podstielaním bez zapnutej ventilácie, čím sa zabraňuje nadmernému prášeniu, 3. používaním ad libidného kŕmenia a 4. granulovaných krmív, 5. pneumatickým naplňaním suchého krmiva so zachytávaním prachu a 6. efektívnym využívaním ventilácie v rámci chovných hál
- písm. b) – 1. čiastočne použitím vodnej hmly v halách, ktorá sa využíva len počas letného obdobia a primárne slúži najmä na zníženie teploty v chovných halách.

12. BAT 12: *S cieľom zabrániť vzniku emisií zápachu z farmy alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa má v rámci BAT vytvoriť, realizovať a pravidelne preskúmať plán na riadenie zápachu, ktorý je súčasťou systému environmentálneho riadenia (pozri položku BAT 1) a ktorý zahŕňa tieto prvky:*

- a) *Protokol obsahujúci príslušné opatrenia a harmonogramy*
- b) *Protokol na vykonávanie monitorovania zápachu*
- c) *Protokol na reakcie na zistené obťažovanie zápachom*
- d) *Program prechádzania a odstraňovania zápachu učená napr. na identifikáciu zdrojov, monitorovanie emisií zápachu, označenie príspevkov zdrojov a vykonávanie opatrení na ich elimináciu a /alebo zmiernenie*
- e) *Posúdenie minulých výskytov zápachu a nápravných opatrení a šírenie poznatkov o výskyte zápachu.*

BAT 12 sa uplatňuje len v prípade, keď sa očakáva a/alebo je podložené obťažovanie zápachom u citlivých receptorov.

Zistený stav BAT 12 nie je uplatňovaný
Opis **Áno**

V prevádzke a jej okolí do času vykonania kontroly nebolo preukázané obťažovanie zápachom „citlivých receptorov“. BAT 12 sa v danom prípade neuplatňuje.

13. **BAT 13:** *S cieľom zabrániť vzniku emisií zápachu a/alebo vplyvu zápachu z farmy alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa má v rámci BAT použiť kombinácia nižšie uvedených techník*
- a) *Zabezpečenie dostatočnej vzdialenosti medzi farmou a citlivými receptormi*
 - b) *Použitie systému ustajnenia, v ktorom je zavedený jeden z nasledujúcich princípov alebo ich kombinácia – uvedené v BAT 13*
 - c) *Optimalizovanie podmienok vypúšťania vyfukovaného vzduchu z budovy pre zvieratá*
 - d) *Použitie systémov čistenia vzduchu*
 - e) *Použitie niektorej z techník alebo ich kombinácie uvedených v BAT 13 písm. e)*
 - f) *Spracovanie hnoja pomocou niektorých z týchto techník (uvedených v BAT 13 písm. f)) s cieľom minimalizovať emisie zápachu počas aplikovania do pôdy*
 - g) *Použitie niektorej z týchto techník (uvedených v BAT 13 písm. g)) alebo ich kombinácie na aplikáciu hnoja do pôdy.*

Zistený stav BAT 13 je uplatňovaný

Opis **Áno**

S cieľom zabrániť vzniku emisií prachu z jednotlivých chovných hál je v prevádzke uplatňovaná kombinácia techník uvádzaných v písm. b) – udržiavanie zvierat a povrchov v suchu a čistote resp. udržiavanie podstielky v suchu a v aeróbných podmienkach, v písm. c) – výfuky odpadového vzduchu z hál rozptyľujú vzduch nad úroveň strechy. Prevádzkovateľ nevykonáva v prevádzke skladovanie hnoja a jeho ďalšie spracovanie a ani jeho aplikáciu do pôdy t. j. techniky uvedené v písm. e), f) a g) sa neuplatňujú. Hnoj je po vyhrnutí z hál následne odvázaný z prevádzky na poľné hnojiská a pravidelne sa podhŕňa. Po aplikácii na pôdu sa hydinový trus zaoráva v najkratšom možnom čase po aplikácii, aby sa zamedzilo tvorbe emisií amoniaku.

14. **BAT 14:** *Na zníženie množstva emisií amoniaku do vzduchu zo skladovania pevného hnoja sa má v rámci BAT použiť niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia.*
- a) *Zníženie pomeru plochy povrchu, ktorý vytvára emisie, k objemu haldy pevného hnoja*
 - b) *Zakrytie hald pevného hnoja*
 - c) *Skladovanie vysušeného pevného hnoja v prístrešku.*
15. **BAT 15:** *S cieľom zabrániť emisiám do pôdy a vody z uskladnenia pevného hnoja alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa má v rámci BAT použiť kombinácia týchto techník v uvedenom poradí priorit*
- a) *Skladovanie vysušeného pevného hnoja v prístrešku*
 - b) *Použitie betónového sila na skladovanie pevného hnoja v prístrešku*
 - c) *Skladovanie pevného hnoja na pevnej nepriepustnej podlahe s kanalizačným systémom a zbernou nádržou na odtekajúce látky*
 - d) *Výber zásobníka s dostatočnou kapacitou na uloženie pevného hnoja počas období, v ktorých nie je možná aplikácia do pôdy*

e) *Skladovanie pevného hnoja na poľných haldách vzdialených od povrchových a /alebo podzemných vodných tokov, do ktorých by mohli preniknúť odtekajúce látky v kvapalnej podobe.*

Zistený stav BAT 14 a BAT 15 sú uplatňované

Opis **Áno**

Vznikajúci maštaľný hnoj od brojlerov je po vyskladnení chovných hál odvážaný na poľné hnojiská a v prevádzke sa dlhodobo neskladuje. Na poľné hnojiská sa ukladá tak, aby sa znížil pomer plochy povrchu haldy k objemu haldy pevného hnoja, čím sa zabráňuje nadmernému uvoľňovaniu emisií do ovzdušia. V prípade skladovania pevného hnoja na poľných hnojiskách sa ich dočasné umiestnenie pravidelne mení, aby nedošlo k ohrozeniu podzemných vôd. Skladovanie hnoja na poľných haldách prebieha najdlhšie po dobu 8 mesiacov, následne sa hnoj vyvezie a manipulačná plocha zaorie. Na ďalšie skladovanie hnoja sa použije manipulačná plocha na inom mieste, v dostatočnej vzdialenosti od predošlej plochy a od zdrojov povrchových, resp. podzemných vôd.

16. BAT 16: *Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu zo skladovania hnojovice sa má v rámci BAT použiť kombinácia týchto techník.*

- a) *Vhodný návrh a riadenie skládky hnojovice pomocou kombinácie techník uvedených v BAT 15 písm. a)*
- b) *Prekrytie skládky hnojovice*
- c) *Acidifikácia hnojovice*

17. BAT 17: *Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu zo skládky hnojovice so zemným valom (lagúny) sa má v rámci BAT použiť kombinácia týchto techník.*

- a) *Minimalizovanie premiešavania hnojovice*
- b) *Prekrytie skládky hnojovice so zemným valom pružným alebo plávajúcim krytom.*

18. BAT 18: *S cieľom zabrániť emisiám do pôdy a vody zo zhromažďovania hnojovice, jej prepravy potrubiami a zo skládky a/alebo úložiska so zemným valom (lagúny) sa má v rámci BAT použiť kombinácia týchto techník.*

- a) *Použitie skládok, ktoré sú schopné odolať mechanickým, chemickým a tepelným vplyvom.*
- b) *Výber zásobníka s dostatočnou kapacitou na uloženie hnojovice počas období, v ktorých nie je možná aplikácia do pôdy.*
- c) *Zhotovenie nepriepustných zariadení a vybavenia na zhromažďovanie a premiestňovanie hnojovice (napr. jamy, kanály, odtoky, čerpacie stanice).*
- d) *Skladovanie hnojovice na skládkach so zemným valom (lagúnach) s nepriepustným dnom a stenami, napr. s obložením z ílu alebo plastu (alebo s dvojitém obložením).*
- e) *Inštalácia systému na zisťovanie únikov, napr. zloženého z geomembrány, drenážnej vrstvy a drenážneho potrubného systému.*
- f) *Kontrola konštrukčnej celistvosti skládok najmenej raz ročne.*

Zistený stav BAT 16, 17, 18 nie sú uplatňované

Opis **Áno**

Prevádzkovateľovi činnosťou nevzniká a ani nie je skladovaná hnojovica, z toho dôvodu sa techniky uvedené v BAT 16, BAT 17 a BAT 18 neuplatňujú.

19. **BAT 19:** *Ak sa využíva spracovanie hnoja na farme, na zníženie emisií dusíka, fosforu, zápachu a mikrobiálnych patogénov do vzduchu a vody a uľahčenie skladovania hnoja a/alebo aplikácie hnoja do pôdy sa má v rámci BAT hnoj spracovávať pomocou niektorej z týchto techník alebo ich kombinácie.*
- a) *Mechanická separácia hnojovice*
 - b) *Anaeróbný rozklad hnoja v zariadení na bioplyn.*
 - c) *Použitie externého tunela na sušenie hnoja*
 - d) *Aeróbný rozklad (prevzdušňovanie) hnojovice.*
 - e) *Nitrifikácia a denitrifikácia hnojovice.*
 - f) *Kompostovanie pevného hnoja.*

Zistený stav BAT 19 sa neuplatňuje

Opis **Áno**

V prevádzke nie je vykonávané spracovanie hnoja t. j. techniky uvádzané v **BAT 19.** sa neuplatňujú.

20. **BAT 20:** *Na prevenciu, alebo prípadne, ak to nie je možné, zníženie emisií dusíka fosforu a mikrobiálnych patogénov do pôdy a vody v dôsledku aplikácie hnoja do pôdy sa majú v rámci BAT použiť všetky tieto techniky:*
- a) *Posúdenie pôdy, do ktorej sa bude hnoj aplikovať, s cieľom identifikovať riziká odtoku*
 - b) *Zachovanie dostatočnej vzdialenosti medzi poľami, na ktoré sa aplikuje hnoj (so zachovaním pásu pôdy bez aplikácie hnoja)*
 - c) *Vyhýbanie sa aplikácii hnoja, ak môže existovať značné riziko odtoku*
 - d) *Prispôbenie dávkovania pri aplikácii hnoja do pôdy pri zohľadnení obsahu dusíka a fosforu v hnoji a charakteristík pôdy (napr. obsah živín), sezónnych požiadaviek plodín a poveternostných podmienok a podmienok poľa, ktoré by mohli spôsobiť odtok.*
 - e) *Zosúladenie aplikácie hnoja do pôdy s výživovými nárokmi plodín*
 - f) *Kontrola vyhnojených polí v pravidelných intervaloch s cieľom identifikovať akýkoľvek príznak odtoku a v prípade potreby primerane zasiahnuť.*
 - g) *Zabezpečenie primeraného prístupu ku skládke hnoja a efektívne nakladanie hnoja bez únikov.*
 - h) *Kontrola, či sú stroje na aplikáciu hnoja do pôdy v prevádzkyschopnom stave a nastavené na správne dávkovanie.*
21. **BAT 21:** *Na zníženie množstva emisií amoniaku do vzduchu z aplikácie hnojovice do pôdy sa má v rámci BAT použiť niektorá týchto techník alebo ich kombinácia:*
- a) *Riedenie hnojovice a následné využitie techník, medzi ktoré patrí napríklad použitie nízkotlakového vodného zavlažovacieho systému*
 - b) *Pásový rozmetávač s využitím niektorých z týchto techník: 1. vlečná hadica, 2. vlečná radlica*

- c) Zariadenie na plytkú injektáž (otvorená štrbina).
- d) Zariadenie na hlbokú injektáž (uzatvorená štrbina).
- e) Acidifikácia hnojovice.

22. BAT 22: Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z aplikácie hnoja do pôdy sa má v rámci BAT zapracovať hnoj do pôdy v čo najkratšom čase.

Zistený stav BAT 20, 21 a 22 nie sú uplatňované
Opis **Áno**

V prevádzke nie je vykonávaná aplikácia hnoja do pôdy t. j. techniky uvádzané v (BAT 20) na prevenciu, alebo prípadne, ak to nie je možné, zníženie emisií dusíka, fosforu a mikrobiálnych patogénov do pôdy a vody v dôsledku aplikácie hnoja do pôdy, (BAT 21) na zníženie množstva emisií amoniaku do vzduchu z aplikácie hnojovice do pôdy a (BAT 22) na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z aplikácie hnoja do pôdy sa neuplatňujú.

23. BAT 23: Na zníženie emisií amoniaku z celého výrobného procesu pri chove ošipovaných (vrátane prasníc) alebo hydiny sa v rámci BAT má odhadnúť alebo vypočítať zníženie emisií amoniaku z celého výrobného procesu prostredníctvom BAT zavedených na farme.

Zistený stav BAT 23 sa uplatňuje
Opis **Áno**

Vzhľadom na to, že v prevádzke sa používa správna stratégia výživy ako aj enzymatické prípravky, ktoré spôsobujú lepšie využitie živín v krmive a tým aj nižšie množstvo vylúčeného amoniaku v truse, prevádzkovateľ si uplatňuje 50 % zníženie emisií amoniaku z chovu brojlerov na základe údajov uvedených vo Vestníku Ministerstva životného prostredia SR, ročník XVI, čiastka 5/2008, časť III. bod 1. Všeobecné emisné faktory a všeobecné emisné závislosti pre vybrané technológie a zariadenia.

24. BAT 24: V rámci BAT sa má monitorovať celkové množstvo dusíka a celkové množstvo fosforu vylúčené v hnoji pomocou niektorej z týchto techník minimálne s uvedenou frekvenciou.

- a) Výpočet pomocou materiálovej bilancie dusíka a fosforu na základe príjmu krmiva, celkového obsahu proteínu v strave, celkového obsahu fosforu a výkonnosti zvierat
- b) Odhad na základe analýzy celkového obsahu dusíka a fosforu v hnoji.

Zistený stav BAT 24 nie je uplatňovaný
Opis **Áno**

V prevádzke nie je vykonávané ročné monitorovanie celkového množstva dusíka a celkového množstva fosforu vylúčeného v hnoji technikami uvádzanými v BAT 24 v zmysle ich opisu uvedených v časti 4.9.1 VRK. Aktuálne platné vydané integrované povolenie pre prevádzku a prevádzkovateľa neustanovuje monitorovanie celkového množstva vylúčeného dusíka a fosforu v hnoji.

25. BAT 25: *V rámci BAT sa majú monitorovať emisie amoniaku do vzduchu pomocou niektorej z týchto techník minimálne s uvedenou frekvenciou*
- a) *Odhad pomocou materiálovej bilancie na základe vylučovania a celkového obsahu dusíka (alebo celkového obsahu amoniakálneho dusíka) prítomného v jednotlivých etapách spracovania hnoja.*
 - b) *Výpočet pomocou merania koncentrácie amoniaku a intenzity vetrania pomocou metód vychádzajúcich z noriem ISO, vnútroštátnych alebo medzinárodných noriem alebo iných metód, ktoré zabezpečujú údaje s porovnateľnou vedeckou kvalitou.*
 - c) *Odhad pomocou emisných faktorov.*

Zistený stav BAT 25 sa uplatňuje
Opis **Áno**

V prevádzke je vykonávané ročné monitorovanie emisií amoniaku technikou uvedenou v písm. c) - odhadom pomocou emisných faktorov. Prevádzkovateľ zisťuje množstvo amoniaku vypúšťaného z prevádzky ustanoveným spôsobom (§ 3 Vyhlášky č. 363/2010 Z. z.) a postupom schváleným príslušným okresným úradom a každoročne oznamuje v termíne do 15. februára ustanovené informácie o zdroji, emisiách (na tlačivách NEIS) za uplynulý kalendárny rok.

26. BAT 26: *V rámci BAT sa majú pravidelne monitorovať emisie zápachu do vzduchu*
Pri monitorovaní emisií zápachu možno použiť:
- *normy EN (napríklad s využitím dynamickej olfaktometrie podľa normy EN 13725 na určenie koncentrácie zápachu).*
 - *Pri využití alternatívnych metód, pre ktoré nie sú dostupné normy EN (napríklad meranie/odhad vystavenia zápachu, odhad vplyvu zápachu), možno použiť normy ISO, vnútroštátne alebo medzinárodné normy, ktoré zabezpečujú získanie údajov s porovnateľnou vedeckou kvalitou.*

Zistený stav BAT 26 sa neuplatňuje
Opis **Áno**

V prevádzke a jej okolí do času vykonania kontroly nebolo preukázané obťažovanie zápachom „citlivých receptorov“, preto sa techniky uvedené v BAT 26 - monitorovanie emisie zápachu do vzduchu v prevádzke neuplatňujú.

27. BAT 27: *V rámci BAT sa majú monitorovať emisie prachu z jednotlivých budov na ustajnenie zvierat pomocou niektorej z týchto techník minimálne s uvedenou frekvenciou.*
- a) *Výpočet pomocou merania koncentrácie prachu a intenzity vetrania pomocou metód vychádzajúcich z noriem EN alebo iných metód (ISO, vnútroštátne alebo medzinárodné), ktoré zabezpečujú údaje s porovnateľnou vedeckou kvalitou.*
 - b) *Odhad pomocou emisných faktorov.*

Zistený stav BAT 27 sa neuplatňuje
Opis **Áno**

V prevádzke sa nevykonáva monitorovanie emisií prachu raz ročne. Vzhľadom na náklady spojené s monitorovaním sa BAT v prevádzke neuplatňuje.

28. **BAT 28:** *V rámci BAT sa majú monitorovať emisie amoniaku, prachu a/alebo zápachu z jednotlivých budov na ustajnenie zvierat vybavených systémom na čistenie vzduchu pomocou všetkých týchto techník minimálne s uvedenou frekvenciou*
- a) *Overenie výkonnosti systému na čistenie vzduchu prostredníctvom merania amoniaku, zápachu a/alebo prachu v skutočných podmienkach farmy, podľa predpísaného meracieho protokolu a pomocou metód vychádzajúcich z noriem EN alebo iných metód (ISO, vnútroštátne alebo medzinárodné), ktoré zabezpečujú údaje s porovnateľnou vedeckou kvalitou.*
 - b) *Kontrola efektívnej funkcie systému na čistenie vzduchu (napríklad priebežným zaznamenávaním prevádzkových parametrov alebo pomocou výstražných systémov).*

Zistený stav BAT 28 sa neuplatňuje
Opis **Áno**

Chovné haly nie sú vybavené „systémom na čistenie vzduchu“. BAT 28 sa neuplatňuje.

29. **BAT 29:** *V rámci BAT sa majú monitorovať tieto procesné parametre najmenej raz ročne.*
- a) *Spotreba vody*
 - b) *Spotreba el. energie*
 - c) *Spotreba paliva*
 - d) *Počet prichádzajúcich a odchádzajúcich*
 - e) *zvierat v relevantných prípadoch vrátane narodení a úmrtí.*
 - f) *Spotreba krmiva*
 - g) *Tvorba hnoja.*

Zistený stav BAT 29 sa uplatňuje
Opis **Áno**

Prevádzkovateľ eviduje vstup surovín, pomocných látok, energií, palív, vody, spotrebu krmiva a tvorba hnoja v rozsahu uvedenom v BAT 29 so záznamom v prevádzkovej evidencii. Prevádzkovateľ eviduje spotrebu vody, el. energie, plynu, nákup nafty, množstvo naskladnených a vyskladnených zvierat, počet úhynov, nákup krmív, množstvo vyprodukovaného hnoja.

ZÁVERY O BAT PRE INTENZÍVNY CHOV OŠÍPANÝCH

30. **BAT 30:** *Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z jednotlivých ošipární sa v rámci BAT má používať niektorá z techník uvedených v písm. a) až e) alebo ich kombinácia.*

Zistený stav BAT 30 sa neuplatňuje
Opis **Áno**

V prevádzke sa nechovajú ošípané.

31. **BAT 31:** Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z jednotlivých priestorov na chov nosníc, plemenných brojlerov alebo mládok sa má v rámci BAT používať niektorá z techník uvedených v písm. a) až c) alebo ich kombinácia.

Zistený stav BAT 31 sa neuplatňuje

Opis **Áno**

V prevádzke sa nechovajú nosnice, plemenné brojlerov a ani mládky.

32. **BAT 32:** Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z jednotlivých priestorov na chov brojlerov sa v rámci BAT má používať niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia.

- Nútené vetranie a napájací systém bez únikov vody (v prípade pevnej podlahy s hlbokou podstielkou)
- Systém na nútené sušenie podstielky prostredníctvom vnútorného vzduchu.
- Prírodné vetranie a vybavenie napájacím systémom bez únikov vody
- Podstielka na páse na odstraňovanie hnoja a nútené sušenie vzduchom
- Vyhrievaná ochladzovaná podlaha s podstielkou
- Použitie systémov na čistenie vzduchu, napríklad: 1.kyselinová práčka plynu, 2. dvojstupňový alebo trojstupňový systém na čistenie vzduchu, 3.bioscruber.

Zistený stav BAT 32 sa uplatňuje

Opis **Áno**

V prevádzke je BAT 32 uplatnený technikami uvedenými v písmene a) – vykonávaním núteného vetrania a napájacím systémom (kvapkové napájačky) bez únikov vody.

Tabuľka 3.2. Úrovně znečisťovania súvisiaca s najlepšimi dostupnými technikami (BAT-AEL) pre emisie amoniaku do vzduchu z jednotlivých budov na chov brojlerov do konečnej hmotnosti 2,5 kg

Parameter	Kategória zvierat	BAT-AEL ^{(1) (2)} [kg vylúčeného NH ₃ /miest pre zviera a rok]
Amoniak vyjadrený ako NH ₃	Brojlerov	0.01-0.08

(1)

Úroveň znečisťovania súvisiaca s najlepšimi dostupnými technikami (BAT-AEL) sa nemusí uplatňovať pri týchto typoch chovu: chov na hlbokú podstielku, výbehový chov, chov navoľno a úplne voľný chov podľa vymedzenia v nariadení Komisie (ES) č. 543/2008 zo 16. júna 2008, ktorým sa zavádzajú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007 o obchodných normách pre hydinové mäso (Ú. v. EÚ L 157, 17.6.2008, s. 46).

⁽²⁾ Dolná hranica intervalu je spojená s používaním systému na čistenie vzduchu.

Súvisiace monitorovanie je uvedené v položke BAT 25. Úroveň znečisťovania súvisiaca s najlepšimi dostupnými technikami (BAT-AEL) sa nemusí dať uplatniť pri ekologickej živočíšnej výrobe.

Ako bolo uvedené aj v BAT 25, v prevádzke je vykonávané ročné monitorovanie emisií amoniaku odhadom pomocou emisných faktorov uverejnených vo Vestníku Ministerstva životného prostredia SR. Prevádzkovateľ zisťuje množstvo amoniaku vypúšťaného z prevádzky ustanoveným spôsobom (§ 3 vyhlášky č. 363/2010 Z. z.) a postupom schváleným príslušným okresným úradom.

Vzhľadom k tomu, že v prevádzke sa vykonáva chov brojlerov na hlbokjej podstielke, sledovanie úrovne znečisťovania emisiami amoniaku z chovu brojlerov v takom rozsahu, ako je uvedené v tabuľke 3.2., sa nemusí uplatňovať v prevádzke.

33. BAT 33: *Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z jednotlivých budov na chov kačíc sa má v rámci BAT použiť niektorá z techník uvedených v písm. a), b) VRK alebo ich kombinácia.*

Zistený stav Neuplatňuje sa
Opis **Nie**

34. BAT 34: *Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z jednotlivých budov na chov moriek sa v rámci BAT použiť niektorá z týchto techník uvedených v písm. a), b) vykonávacieho rozhodnutia komisie EÚ 2017/303 z 15. februára 2017 alebo ich kombinácia.*

Zistený stav Neuplatňuje sa
Opis **Nie**

K. Prílohy správy Nie

L. Záver – celkové zhodnotenie

Z vykonanej environmentálnej kontroly vyplynulo, že prevádzkovateľ **uplatňuje** BAT 2 - 8, 10-11, 13-15, 19, 23, 25, 29 a 32. Pri BAT 3 a 4 prevádzkovateľ síce uplatňuje techniky, avšak doteraz nevykonával analýzu hnojovice resp. odhad na zistenie obsahu vylúčeného dusíka a fosforu z hnojovice technikami v časti a preto nie je možné posúdiť, či spĺňa vyššie uvedené tabuľkové hodnoty vylúčeného dusíka a fosforu na miesto pre zvieratá a rok.

V prevádzke **nie sú uplatňované** techniky BAT 1, 9, 12, 16-22, 26-28, 30-31 a 33. Tieto techniky však prevádzkovateľ nemusí uplatňovať z dôvodov že v prevádzke nebolo preukázané obťažovanie hlukom, emisiami prachu, emisiami zápachu u citlivých receptorov, alebo sa jedná o techniky, ktoré nie sú všeobecne uplatniteľné a neaplikovateľné pre kontrolovanú farmu.

V prevádzke **nie je uplatňovaný** BAT 24 – ročné monitorovanie celkového množstva dusíka a celkového množstva fosforu vylúčeného v hnoji technikami uvádzanými v predmetnom BAT v zmysle opisu techník uvedených v časti 4.9.1 VRK. Aktuálne platné integrované povolenie pre prevádzku a prevádzkovateľa neustanovuje monitorovanie celkového množstva vylúčeného dusíka a fosforu v hnoji.

Preskúmaním podmienok integrovaného povolenia z hľadiska ich aktualizácie vyplynulo, že integrované povolenie neustanovuje podmienky pre pravidelné monitorovanie množstva vylúčeného celkového dusíka a celkové množstvo vylúčeného fosforu vyjadreného ako P₂O₅ v zmysle požiadaviek uvedených v BAT 24 a niektorou z techník uvádzaných v časti 4.9.1

VRK a podmienky dodržiavania emisných limitov uvedených látok pre jednotlivé kategórie zvierat v tabuľkách 1.1. a 1.2. VRK.

Inšpekcia preto začne konanie z vlastného podnetu podľa § 11 ods. 2 písm. a) zákona o IPKZ vo veci prehodnotenia povolenia a vyzve prevádzkovateľa na podanie žiadosti o zmenu integrovaného povolenia. Prevádzkovateľ je povinný zosúladiť sa s prijatými závermi o BAT do 15. 02. 2021

M. Podpisy

Za SIŽP:

RNDr. Martin Jursa

.....

Ing. Ľuboš Gál

.....